

| | | | |
|--|--|--|---|
| VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-1(2) TAIS-25-19336(3) | DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 547 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-709“ PROJEKTO“ (toliau – Nutarimo projektas). | | |
| | Rengėjas | Svarstyta | Siūloma |
| Pateikimo Seimui terminas 2026-01-06 | Teisingumo ministerija | Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input type="checkbox"/> Nesvarstyta 2026-02-10 | Pasirenkama <input type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Gražinti tobulinti |

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo projektą teikia Seimo narys Rimas Jonas Jankūnas.

Įstatymo projektu siekiama griežtinti administracinę atsakomybę valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vadovams už atsisakymą teikti informaciją visuomenės informavimo priemonių atstovams ar trukdymą žurnalistams atlikti profesines pareigas ir didinti sankcijas, kad jos būtų proporcingos pažeidimo pavojingumui; taip pat tikslinti šio straipsnio dispoziciją, atsisakant elemento dėl „priežasties nenurodymo“.

Šiuo metu galiojantis Administracinių nusižengimų kodekso 547 straipsnis (toliau – ANK) numato atsakomybę valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų vadovams už atsisakymą teikti informaciją visuomenės informavimo priemonių atstovams ar trukdymą žurnalistams atlikti profesines pareigas. Nustatyta sankcija (20–140 eurų, pakartotinai – 50–300 eurų) yra neadekvačiai maža ir neturi pakankamo prevencinio poveikio. Siūloma nustatyti baudą 100 - 500 eurų, o už administracinį pažeidimą, padarytą pakartotinai, – 300 - 1 000 eurų baudą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projekte siūloma pritarti Įstatymo projekto tikslui, tačiau tobulinti pagal Nutarimo projekte pateiktas pastabas ir pasiūlymus:

- iš esmės pritariant siūlymui griežtinti administracinę atsakomybę, siūloma atsisakyti itin didelio baudų didinimo (pagal Įstatymo projekte siūlomą teisinį reguliavimą baudų vidurkis didėtų apie 3,7 karto) ir už pirmą kartą padarytą veiką nustatyti baudą nuo 60 iki 300 eurų (vietoje siūlomos - nuo 100 iki 500 Eur), o už pakartotinį administracinį nusižengimą - nuo 300 iki 600 (vietoj siūlomos - nuo 300 iki 1000 Eur) ir atkreipti dėmesį į tai, kad per 2020-2025 m. pagal ANK 547 straipsnį nebuvo pradėta nei viena administracinė teisena;

- atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimus, teigti, kad tik priešasčių nenurodymas užtraukia administracinę atsakomybę, o netinkamos, formalios priežastys sudaro prielaidas išvengti administracinės atsakomybės, nėra pagrindo, todėl nėra tikslinga ANK 547 straipsnio 1 dalyje išbraukti žodžius „nenurodant atsisakymo priežasties“. Išbraukus šiuos žodžius kiltų neaiškumų dėl ANK 547 straipsnio taikymo, sumažėtų praktinis šio straipsnio taikymo efektyvumas, siūloma formuluotė nebeatitiktų Visuomenės informavimo įstatymo nuostatos dėl institucijų pareigos pateikti atsisakymo priežastis. Manytina, kad šiuo metu galiojanti ANK 547 straipsnio formuluotė užtikrina aiškų ir nuoseklų teisės normos taikymą, suderinimą su Visuomenės informavimo įstatyme nustatytais pareigomis ir teismų praktikos standartais, todėl teisės normos keitimas šiuo aspektu nelaikytinas tikslingu;

- siūlant praplėsti subjektų, kurie turėtų atsakyti pagal ANK 547 straipsnį, ratą, įtraukiant valstybės ir savivaldybių įmonių vadovus, kuriems pagal Visuomenės informavimo įstatymą nenustatyta imperatyvi pareiga teikti viešąją informaciją tokiais būdais ir tokia tvarka, kaip ir valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, kartu turėtų būti keičiamas ir Visuomenės informavimo įstatymas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas suderintas su Kultūros ministerija, Vyriausybės kanceliarija.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius